

PRZEDMIOTOWY SYSTEM OCENIANIA Z BIOLOGII

Przedmiotowy system oceniania z biologii w Publicznym Katolickim Gimnazjum opracowany w oparciu o:

1. Podstawę programową z przedmiotu biologia;
2. Rozporządzenie MEN z dnia 30.04.2007r. w sprawie oceniania, klasyfikowania i promowania uczniów;
3. Statut i WSO Gimnazjum;
4. Program nauczania biologii w gimnazjum wydawnictwa Nowa Era.

I. Ogólne cele oceniania:

- rozpoznanie przez nauczyciela poziomu i postępów w opanowaniu przez ucznia wiadomości i umiejętności w stosunku do wymagań programowych;
- poinformowanie ucznia o poziomie osiągnięć edukacyjnych z biologii i postępach w tym zakresie;
- pomoc uczniowi w samodzielnym kształceniu biologicznym;
- motywowanie ucznia do dalszej pracy;
- dostarczanie nauczycielowi informacji zwrotnej na temat efektywności nauczania, prawidłowości doboru metod i technik pracy z uczniem.

II. Kontrakt z uczniami:

1. Uczniowie zapoznani są z podstawą programową przedmiotu na danym poziomie edukacji.
2. Uczniowie oceniani są zgodnie z zasadami wewnątrzszkolnego systemu oceniania.
3. Uczniowie zapoznani są z kryteriami oceniania.
4. Przedmiotem oceniania są różne formy pracy uczniów: odpowiedzi ustne, kartkówki, sprawdziany, testy, prace domowe, aktywność na lekcji, udział w konkursach przedmiotowych, prace dodatkowe.
5. Prace klasowe, dłuższe sprawdziany, testy są obowiązkowe.
6. Jeżeli uczeń opuścił zapowiedzianą pracę z przyczyn losowych, to powinien napisać ją w terminie uzgodnionym z nauczycielem.
7. Uczeń, który uzyskał z pracy klasowej lub z kartkówki ocenę niesatysfakcjonującą, może podjąć próbę jej poprawy. Każda ocena ucznia uzyskana z pracy pisemnej jest zapisywana a nauczyciel bierze pod uwagę ocenę lepszą.
8. Przy poprawianiu prac klasowych i pisaniu w drugim terminie obowiązują te same kryteria, co w pierwszym terminie.
9. Uczeń otrzymuje poprawioną pracę klasową i kartkówkę do wglądu na lekcji; termin oddania prac nie powinien być dłuższy niż dwa tygodnie.
10. Kartkówki z trzech ostatnich tematów nie muszą być zapowiadane.
11. Ocenianiu nie podlega uczeń znajdujący się w trudnej sytuacji życiowej lub uczeń po dłuższej usprawiedliwionej nieobecności szkolnej. W takiej sytuacji uczeń zgłasza brak przygotowania do zajęć. Możliwość tę uczeń ma dwa razy w semestrze.
12. Uczniowie z opinią Poradni Psychologiczno - Pedagogicznej mają odpowiednio dostosowany poziom wymagań edukacyjnych.

III. Obszary podlegające ocenianiu to:

wiadomości, umiejętności, zadania domowe, postawa ucznia na zajęciach oraz jego aktywność.

IV. Ocenie podlegają następujące formy aktywności ucznia:

odpowiedź ustna, sprawdzian pisemny, kartkówki, prace domowe, aktywność na lekcji, praca w grupach, prace dodatkowe (np. plansze, referaty, okazy wzbogacające zbiory szkolne), udział w konkursach i olimpiadach przedmiotowych

V. Kryteria oceniania z poszczególnych obszarów

1. W przypadku *sprawdzianów pisemnych lub kartkówek* przyjmuje się skalę punktową przeliczaną na oceny cyfrowe wg kryteriów:

a) dla uczniów bez stwierdzonych przez poradnię psychologiczno-pedagogiczną dysfunkcji rozwojowych, bądź nie zdiagnozowanych

Bardzo dobry	100% - 91%
Dobry.....	90% - 73%
Dostateczny.....	72% - 55%
Dopuszczający.....	54% - 36%
Niedostateczny.....	35% - 0%

b) dla uczniów ze stwierdzonymi przez poradnię psychologiczno-pedagogiczną dysfunkcjami rozwojowymi utrudniającymi prawidłowe przyswajanie wiedzy biologicznej

Bardzo dobry	100% - 86%
Dobry.....	85% - 68%
Dostateczny.....	67% - 51%
Dopuszczający.....	50% - 31%
Niedostateczny.....	30% - 0%

2. *Odpowiedzi ustne* - przy odpowiedzi ustnej obowiązuje znajomość bieżącego materiału tj. z trzech ostatnich lekcji oraz wiadomości pozwalających posługiwać się tą wiedzą. W przypadku lekcji powtórzeniowej obowiązują wiadomości z całego działu.

3. *Zadania domowe* - obowiązkiem ucznia jest systematyczne odrabianie prac domowych. Termin wykonania pracy domowej ustala nauczyciel. Uczeń ma możliwość do dwukrotnego w semestrze zgłoszenia na początku lekcji braku zadania domowego. Niegłoszony brak podjęcia próby rozwiązania pracy domowej zostaje odnotowany przez nauczyciela w postaci oceny niedostatecznej z zadania domowego.

4. *Aktywność i przygotowanie do lekcji* - uczestnictwo, pracę na lekcji i przygotowanie do niej nauczyciel ocenia na bieżąco wpisując ocenę lub odnotowując plusy i minusy. Plus można uzyskać za krótką wypowiedź, zapis na tablicy, rozwiązanie ćwiczenia, zadanie grupowe, przyniesienie materiałów i inne przejawy aktywności. Minus można otrzymać za brak zaangażowania, uwagi na lekcji, brak potrzebnych materiałów (np. podręcznika).

Zgromadzone plusy i minusy dają odpowiednie oceny z aktywności:

5* +	ocena bardzo dobra
4*+ 1*-	ocena dobra
3*+ 2*-	ocena dostateczna
2*+ 3*-	ocena dopuszczająca
5*-	ocena niedostateczna

VI. Kryteria śródrocznego i rocznego oceniania.

1. Wystawienie oceny semestralnej i na koniec roku szkolnego dokonuje się na podstawie ocen cząstkowych, przy czym większą wagę mają oceny ze sprawdzianów, w drugiej kolejności są odpowiedzi ustne i kartkówki. Pozostałe oceny są wspomagające.

2. Oceny cząstkowe są jawne, oparte o opracowane kryteria. Sprawdziany i inne prace pisemne są dostępne dla ucznia i jego rodziców/ opiekunów prawnych na terenie szkoły, gdzie są przechowywane do końca danego roku szkolnego.

VII. Poziomy wymagań:

Konieczny - obejmuje niezbędne wiadomości i umiejętności, które umożliwiają uczniom kontynuowanie nauki na danym poziomie nauczania. Najczęstszą kategorią celów dla tego rodzaju wymagań jest zapamiętanie wiadomości i ich odtwarzanie. Uczeń, który spełnia te wymagania otrzymuje *ocenę dopuszczającą*.

Podstawowy - obejmuje wiadomości i umiejętności, które są stosunkowo łatwe do opanowania, użyteczne w życiu codziennym i konieczne do kontynuowania nauki. W kategorii celów kształcenia nawiązuje to do rozumienia wiadomości, odtwarzania działania i podejmowania go. Uczeń, który spełnia wymagania konieczne i podstawowe, uzyskuje *ocenę dostateczną*.

Rozszerzający - obejmuje wiadomości i umiejętności, które są średnio trudne do opanowania, nie są niezbędne do kontynuowania nauki, mogą ale nie muszą być użyteczne w życiu codziennym. Są pogłębione i rozszerzone w stosunku do wymagań podstawowych. Odpowiada to stosowaniu wiadomości i umiejętności w sytuacjach typowych. Uczeń, który spełnia te wymagania konieczne, podstawowe i rozszerzające otrzymuje *ocenę dobrą*.

Dopełniający - obejmuje wiadomości i umiejętności, które są trudne do opanowania, nie mają bezpośredniego zastosowania w życiu codziennym, jednak nie muszą wykraczać poza obowiązujący program nauczania. Odpowiada to stosowaniu wiadomości i umiejętności w sytuacjach problemowych, nietypowych. Uczeń, który spełnia te wymagania konieczne, podstawowe, rozszerzające i dopełniające otrzymuje ocenę *bardzo dobrą*.

Jeśli wiadomości i umiejętności ucznia wykraczają poza obowiązujący program nauczania lub uczeń rozwiązuje zadania problemowe z zakresu objętego programem, jednak o wysokim stopniu złożoności, i jednocześnie spełnia on wszystkie wymagania niższe, uzyskuje ocenę *celującą*.

VIII. Wymagania programowe na kolejne stopnie szkolne.

Wymagania na kolejne stopnie szkolne tworzą układ hierarchiczny, co oznacza, że wymagania na stopień wyższy zawierają w sobie wymagania na stopień niższy.

Osiągnięcia uczniów są wyznaczane przez kryteria ułatwiające obiektywną ocenę wiadomości i umiejętności ucznia, stosowane w szczególności przy ocenianiu odpowiedzi ustnej.

Ocenę niedostateczną otrzymuje uczeń,

- który nie opanował wiadomości i umiejętności określonych w wymaganiach podstawy programowej, które są konieczne do dalszego kształcenia;
- nie rozumie prostych poleceń;
- nawet przy pomocy nauczyciela nie potrafi odtworzyć fragmentarycznej wiedzy;
- charakteryzuje go brak systematyczności i chęci do nauki.

Ocenę dopuszczającą otrzymuje uczeń,

- który ma pewne braki w wiadomościach i umiejętnościach określonych w wymaganiach podstawy programowej, ale nie przekreślają one możliwości dalszego kształcenia;
- przy biernej postawie na lekcjach przejawia chęć współpracy;
- odpowiednio motywowany potrafi przy pomocy nauczyciela wykonać proste polecenia.

Ocenę dostateczną otrzymuje uczeń,

- który opanował w podstawowym zakresie wiadomości i umiejętności określone w wymaganiach podstawy programowej, które są konieczne do dalszego kształcenia;
- z pomocą nauczyciela poprawnie stosuje wiadomości i umiejętności do rozwiązywania typowych zadań lub problemów;
- nie potrafi łączyć zagadnień biologicznych w logiczne ciągi i dokonywać ujęć problemowych;
- podejmuje próby wykonywania zadań;
- rzadko przejawia aktywność na lekcjach.

Ocenę dobrą otrzymuje uczeń,

- który opanował w dużym zakresie wiadomości i umiejętności określone w wymaganiach podstawy programowej;
- poprawnie stosuje wiadomości i umiejętności a inspirowany przez nauczyciela potrafi samodzielnie rozwiązywać zadania o pewnym stopniu trudności;
- potrafi dostrzec zależności przyczynowo-skutkowe;
- wykazuje się aktywnością na lekcjach.

Ocenę bardzo dobrą otrzymuje uczeń,

- który opanował w pełnym zakresie wiadomości i umiejętności określone w wymaganiach podstawy programowej;
- stosuje zdobytą wiedzę i umiejętności do samodzielnego rozwiązywania problemów oraz zadań problemowych (nowych);
- wykazuje dużą samodzielność i potrafi bez pomocy nauczyciela korzystać z różnych źródeł wiedzy;
- wykorzystuje różne źródła informacji oraz wiedzę z różnych dziedzin nauki;
- chętnie podejmuje się prac dodatkowych.

Ocenę celującą otrzymuje uczeń,

- który ma i stosuje wiadomości oraz umiejętności wykraczające poza zakres wymagań podstawy programowej dla danego etapu kształcenia;
- ma i stosuje wiadomości oraz umiejętności z zakresu wymagań podstawy programowej dla danego etapu kształcenia i stosuje je do rozwiązywania zadań problemowych o wysokim stopniu złożoności;
- formułuje problemy oraz dokonuje analizy lub syntezy nowych zjawisk;
- samodzielnie i twórczo rozwija własne uzdolnienia i zainteresowania;
- posiada dodatkową wiedzę zaczerpniętą z różnych źródeł informacji
- osiąga sukcesy w olimpiadach biologicznych na szczeblu okręgowym lub krajowym.